

VURDERINGSKRITERIER I HELSEARBEIDERFAGET

Fagprøven skal prøve kandidatens kompetanse i faget slik den er beskrevet i læreplan for faget, opplæring i bedrift. Alle kompetansemålene i læreplanen skal kunne prøves, og arbeidsoppgavene i prøven skal reflektere kravene til faglig kompetanse.

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene og er en del av fagkompetansen. I helsearbeiderfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Muntlige ferdigheter og å kunne skrive i helsearbeiderfaget innebærer å kunne dokumentere korrekt og hensiktsmessig. Det vil også si å kunne fylle ut skjemaer og utarbeide planer. Videre innebærer det å kunne kommunisere og legge til rette for dialog i møte med pasienter, brukere, pårørende og kollegaer.

Å kunne lese i helsearbeiderfaget innebærer å forstå innholdet i skjemaer, pasientdokumenter og planer, og i statistikk og relevant regelverk. Å kunne lese innebærer også å kunne forstå og sette seg inn i faglitteratur for å holde seg faglig oppdatert.

Å kunne regne i helsearbeiderfaget innebærer å beregne og vurdere kostnader knyttet til ulike aktiviteter i boliger og institusjoner. Tallforståelse innebærer også å kunne beregne og vurdere mengde, mål og vekt knyttet til vurderingen av helsetilstanden til brukere og pasienter.

Digitale ferdigheter i helsearbeiderfaget innebærer å utveksle elektronisk dokumentasjon og informasjon i faglig arbeid. Det vil si å kunne kommunisere elektronisk med andre, utføre kontortekniske rutiner og vise digital dømmekraft.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 1 Foreslå og sette i verk tiltak som fremmer mestring, helse og trivsel, og som stimulerer til et aktivt liv.	Kartlegging. Samhandling. Brukermedvirkning. ADL.	IKKE BESTÅTT	Har lite kjennskap til brukerens behov. Greier ikke å gjennomføre aktiviteter tilpasset brukers funksjonsnivå. Utfører aktivitet etter instruks og rutiner. Mangler faglig forståelse.
		BESTÅTT	Gjennomfører en kartlegging og foreslå og utføre tiltakene.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflektere over tiltakene som blir iverksatt. Kommer med alternative løsninger, og kan iverksette disse. Ser gevinsten ved å ha et aktivt liv.
Nr. 2 Tilrettelegge for å tilberede måltider som ivaretar brukernes helse og trivsel, og begrunne forslagene i tråd med norske anbefalinger for ernæring.	Planlegg og gjennomfør et måltid. Kartlegg ulike nærings- og hjelpebehov. Helhetlig observasjon av brukeren under måltidet.	IKKE BESTÅTT	Tilbereder og serverer måltid etter rutiner og instruksjoner. Observerer og rapporterer uten refleksjon/uten forslag til tiltak.
		BESTÅTT	Planlegger, tilbereder og serverer måltid ut fra brukers behov for næringsstoffer. Viser forståelse for begrepet god helse og trivsel. Observerer og foreslår ulike tiltak.
		MEGET GODT BESTÅTT	Drøfter valg av matvarer ut fra brukerens spesielle behov. Kommer med forslag til variasjon og forbedringer som ivaretar brukers kosthold. Iverksetter ulike tiltak.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 3 Identifisere underernæring og feilernæring og foreslå tiltak for å forebygge og behandle disse.	Symptomer. Kartlegging. Behandling. Dokumentasjon. Forebygging.	IKKE BESTÅTT	Kan ikke identifisere underernæring, feilernæring og foreslå tiltak.
		BESTÅTT	Kan observere og forestå tiltak i forhold til underernæring og feilernæring. Kjenner til ulike målinger.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kan iverksette nye tiltak for å forebygge underernæring og feilernæring, og begrunner sine valg. Kan å tyde ulike målingsresultater.

Nr. 4 Planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere forebyggende, habiliterende og rehabiliterende pleie- og omsorgstiltak.	Innhent informasjon om bruker. Hva legges i begrepene forebygging, habilitering/rehabilitering. Tverrfaglig samarbeid.	IKKE BESTÅTT	Kan følge en tiltaksplan. Observere og rapportere uten refleksjon eller forslag til forbedring.
		BESTÅTT	Kjenner til de ulike betydningene av begrepene forbyggende, habiliterende og rehabiliterende tiltak. Kan kunne komme med forslag til planer. Kjenner til eget kompetanseområde.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurderer eget arbeid og ser alternative løsninger. Vurderer og reflekterer over behovet og viktigheten av forebyggende, habiliterende og rehabiliterende tiltak. Utviser selvstendighet innenfor eget kompetanseområde og henter inn nødvendig kompetanse.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 5 Iverksette og begrunne tiltak ved sykdom og skade i samarbeid med andre yrkesgrupper.	Kan innhente kunnskap om kroppens anatomi og sykdomslære. Kartlegging av bruker. Kjenne til ulike yrkesgrupper og deres ansvarsområder. Observering, dokumentering og rapportering.	IKKE BESTÅTT	Utfører arbeidet etter lagte prosedyrer og rutiner.
		BESTÅTT	Kan gjøre rede for å begrunne tiltak. Vurdere, foreslå og iverksette tiltak, evt. i samarbeid med andre yrkesgrupper. Kjenner sin kompetanse i et tverrfaglig samarbeid.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflektere over eget arbeid og ser alternative løsninger. Deltar og tar initiativ til tverrfaglig samarbeid.
Nr. 6 Observere almenntilstand, rapportere og dokumentere endringer.	Almenntilstand. Dokumentasjon.	IKKE BESTÅTT	Viser liten innsikt i brukers almenntilstand som medfører manglende rapportering og dokumentering.
		BESTÅTT	Forklarer og kommer med eksempel på hva almenntilstand er. Observerer og kartlegger brukers almenntilstand. Rapporterer og dokumenterer brukers eventuelle endring i almenntilstand.
		MEGET GODT BESTÅTT	Rapporterer, dokumenterer og igangsetter tiltak i henhold til brukers eventuelle endring i almenntilstand.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 7 Observere, vurdere og utføre sykepleietiltak ved sykdom og skade.	Helhetlige behov. Brukermedvirkning. Sykepleieprosedyrer. Tverrfaglig samarbeid.	IKKE BESTÅTT	Kan delvis utføre sykepleietiltak og prosedyrer. Kan ikke veilede og forklare bruker under gjennomføringen av tiltakene. Usikker på sin egen kompetanse.
		BESTÅTT	Kan forklare bruker/veilede/gjennomføre ulike sykepleietiltak og prosedyrer. Kjenner til egen kompetanse.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurderer eget arbeid og ser alternative løsninger. Kan og innhente annen kunnskap og fagkompetanse.
Nr. 8 Utføre pleie til alvorlig syke og døende.	Kunnskap om sorgreaksjoner og prosedyrer ved alvorlig sykdom og dødsfall. Kulturell/religiøs bakgrunn Respekt og kommunikasjon Egne og andres reaksjoner/refleksjoner	IKKE BESTÅTT	Kan ikke observere, beskrive og rapportere kjennetegn ved livets slutfase. Kan ikke sette seg inn i institusjonens prosedyrer, kjenner til eller assisterer ved terminalpleie.
		BESTÅTT	Utføre pleie ved livets slutfase med respekt for bruker og pårørende. Begrunne sine valg. Samarbeid med andre.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurdere eget arbeid og ser alternative løsninger. Evt. vurdere behov for hjelpemidler og tverrfaglig samarbeid. Kjennskap til pasient og pårørendes behov ut ifra kulturell og religiøs bakgrunn.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 9 Utføre hygienetiltak i tråd med gjeldene prosedyrer.	Smittevern. Hygieniske retningslinjer.	IKKE BESTÅTT	Utfører hygiene uten refleksjon. Kjenner ikke til smittevernsprosedyrer.
		BESTÅTT	Demonstrere og forklare riktig håndhygiene. Utfører tiltak etter de hygieniske retningslinjer, og følger smittevernsprosedyrer.
		MEGET GODT BESTÅTT	Utfører tiltak etter de hygieniske retningslinjer, og følger og kjenner til smittevernsprosedyrer. Ser alternative løsninger, samt kommer med drøftinger og refleksjoner i fht. hygiene.
Nr. 10 Planlegge og gjennomføre tiltak som fremmer psykisk helse og livskvalitet.	Kartlegge brukers interesser. Livskvalitet og livsglede. Forutsigbarhet. Trygghet. Hemmende faktorer.	IKKE BESTÅTT	Utfører ikke arbeidet etter rutiner Observerer og rapporterer uten refleksjon og forslag til tiltak.
		BESTÅTT	Gjennomfører og begrunner tiltak som gir økt livskvalitet og livsglede i samarbeid med bruker.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflekterer og drøfter betydningen av kulturopplevelser i forhold til trivsel, dekking av sosiale og åndelige behov for forebygging av isolasjon.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 11 Bruke kultur og kulturopplevelser som helsefremmende tiltak.	Kartlegge brukers interesser. Livskvalitet og livsglede. Kulturtiltak -/aktiviteter som helsefremmende tiltak.	IKKE BESTÅTT	Utfører arbeidet etter rutiner. Observerer og rapporterer uten refleksjon og forslag til tiltak.
		BESTÅTT	Gjennomfører og begrunner kulturelle tiltak som gir økt livskvalitet og livsglede i samarbeid med bruker.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflekterer og drøfter betydningen av kulturopplevelser i forhold til trivsel, dekking av sosiale og åndelige behov og forebygging av isolasjon.
Nr. 12 Veilede pasienter og brukere i å benytte velferdsteknologi og andre hjelpemidler	Ulike hjelpemidler/velferdsteknologi. Bruk av hjelpemidler/velferdsteknologi. Formidling av hjelpemidler. Søkeprosessen. Veiledning.	IKKE BESTÅTT	Kan bruke enkle hjelpemidler som er tilstede.
		BESTÅTT	Har kjennskap til hjelpemidler, og motiverer til bruk. Kjenner til søkeprosessen.
		MEGET GODT BESTÅTT	Ser behov for hjelpemidler, veileder og motiverer. Kan vurdere evt. nye hjelpemidler og evaluere bruken av disse. Deltar aktivt i søkeprosessen.

Helsearbeiderfaget

Helsefremmende arbeid

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 13 Vurdere risiko for brann og andre hjemmeulykker og foreslå forebyggende tiltak.	Risikokartlegging. Kunnskap om beredskapsplan og prosedyrer. Kunnskap om forebyggende tiltak ved brann og hjemmeulykker.	IKKE BESTÅTT	Gjør seg kjent med beredskapsplan og prosedyrer.
		BESTÅTT	Observerer og rapporterer mulige farer for brann og hjemmeulykker. Begrunner og gjennomfører tiltak i samarbeid med bruker.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurderer, foreslår og gjennomfører tiltak for å hindre brann og hjemmeulykker.

Helsearbeiderfaget

Kommunikasjon og samhandling

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr 1 Kommunisere og samhandle på tvers av tjenester for å oppnå helhet og sammenheng i tilbudet til pasienter og brukere	Kommunikasjon Tiltak Mål Individuell plan Samhandling Dokumentasjon	IKKE BESTÅTT	Ser ikke behovet for samhandling. Har liten forståelse for andre yrkesgruppers fagområde.
		BESTÅTT	Ser behovet for tverrfaglig samarbeid, og kjenner sin rolle. Ser behovet for god dokumentasjon.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kommer med forslag på tverrfaglig samarbeid og setter tydelige mål for bruker. Ser viktigheten med å trekke inn andre yrkesgrupper, og gjør god dokumentasjon. Deltar aktivt i tverrfaglig samarbeid.
Nr 2 Kommunisere med brukere og pasienter med ulik kommunikasjonsevne	Sette seg inn i brukers kommunikasjonsevne Enveis/toveiskommunikasjon Verbal/nonverbal kommunikasjon Aktiv/passiv lytting Dobbeltkommunikasjon Støy/hindringer til kommunikasjon	IKKE BESTÅTT	Kommuniserer med bruker, men evner ikke å tilpasse seg brukers kommunikasjonsevne. Liten kunnskap om kriteriene.
		BESTÅTT	Evner og sette seg inn i brukers kommunikasjonsevne, og deltar aktivt. Kan forklare begrepet kommunikasjon, og kjenner til kriteriene. Ser sammenhengen mellom teori og praksis.
		MEGET GODT BESTÅTT	Setter seg godt inn i brukers kommunikasjonsevne. Er tilpasningsdyktig, og kommer med alternative løsninger. Legger til rette for god kommunikasjon, og er bevist i egen rolle. Har god kunnskap om kriteriene.

Helsearbeiderfaget

Kommunikasjon og samhandling

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 3 Observere, rapportere og dokumentere den enkelte brukers behov for helsehjelp	Fysiske, psykiske, åndelige og sosiale behov. Forståelse for begrepene observasjon, rapportering og dokumentasjon.	IKKE BESTÅTT	Kan delvis observere og rapportere om den enkelte brukers helhetlige behov. Kjenner til noen av kriteriene.
		BESTÅTT	Kan vise og gi eksempler på observasjoner av brukerens helhetlige behov. Kunne rapportere og dokumentere observasjoner. Kjenner til kriteriene.
		MEGET GODT BESTÅTT	Drøfte og reflektere over brukers helhetlige behov, og begrunne dette faglig. Har god kjennskap til kriteriene.
Nr 4 Følge gjeldende regelverk for taushetsplikt og personvern i helse- og sosialsektoren	Taushetsplikt Personvern Helsepersonell loven Opplysningsplikt Forvaltningsloven	IKKE BESTÅTT	Mangelfull forståelse for begrepene taushetsplikt og personvern.
		BESTÅTT	Vet og finne ulike typer regelverk. Kjenner til lovverk som omhandler taushetsplikt. Forklarer hva opplysningsplikt innebærer. Gjøre rede for konsekvenser for hva brudd på regelverket kan medføre.
		MEGET GODT BESTÅTT	Forklarer og gir faglige begrunnelser for hvorfor vi har taushetsplikt, opplysningsplikt og personvern. Vet hva forvaltningsloven innebærer.

Helsearbeiderfaget

Kommunikasjon og samhandling

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr.5 Informere og veilede brukere, pasienter og pårørende i helsefaglige spørsmål om rettigheter innen helse- og sosialtjenesten	Kompetanse Kompetanseområde Veiledning/veilederrollen Kommunikasjon Brukermedvirkning	IKKE BESTÅTT	Kan gi enkle råd og veiledning innenfor eget kompetanseområde.
		BESTÅTT	Begrunner hvorfor det er viktig å kjenne til disse rettighetene. Henvis videre til rett instans.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kan orientere brukere og pårørende om deres grunnleggende rettigheter innen helse- og sosialtjenesten. Gir faglige begrunnelser i forhold til fattet vedtak. Reflekterer og utviser kritisk sans i forhold til lovverket.
Nr 6 bruke ulike strategier for konflikthåndtering	Lovverk Kommunikasjon forebyggende tiltak Strategier Arbeidsmiljø Samhandling holdninger	IKKE BESTÅTT	Kan lite om bruk av ulike strategier for konflikthåndtering.
		BESTÅTT	Kan bruke strategier for konflikthåndtering i forhold til arbeidsplassens rutiner og regler. Kjenner til eget kompetanseområde.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kunne forklare hvorfor konflikten har oppstått og hvordan konflikter kan forebygges. Reflekterer og begrunner sine valg og evner å se alternative løsninger. God kjennskap om dokumentasjon og tvang.

Helsearbeiderfaget

Kommunikasjon og samhandling

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr 7 Håndtere aggressive og truende personer	Kommunikasjon Forebyggende tiltak Prosedyrer Lovverk Tvang Kompetanse Trygghet Samhandling og dokumentasjon	IKKE BESTÅTT	Kjenner ikke til prosedyrer for håndtering av møte med aggressive og truende personer. Er usikker i egen rolle.
		BESTÅTT	Kan håndtere aggressive og truende personer, og innhente støtte/hjelp om nødvendig i en konfliktsituasjon. Kan gjøre rede for ulike tilnæringsmåter. Kjenner til kriteriene.
		MEGET GODT BESTÅTT	Er bevist i egen rolle. Jobber aktivt for å unngå konflikthåndtering og gjør gode tilnæringsvalg. Har god kjennskap om kriteriene.
Nr 8 Utføre arbeidet i tråd med miljøterapeutiske målsettinger	Individuell plan Dagsplan Ukeplan Tverrfaglig samarbeid kommunikasjon	IKKE BESTÅTT	Utfører rutinemessige oppgaver uten refleksjon.
		BESTÅTT	Kunne forklare begrepet miljøterapi og terapeutisk miljø. Kunne planlegge, gjennomføre, aktiviteter som fremmer et terapeutisk miljø Har god kommunikasjons og samhandlingsevne
		MEGET GODT BESTÅTT	Kunne planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere aktiviteter som fremmer et terapeutisk miljø. Kunne gi faglige begrunnelser på de valg som gjøres Reflekterer og vurderer egen rolle i det terapeutiske miljø

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 1 Planlegge, gjennomføre, dokumentere og vurdere eget arbeid og foreslå forbedringstiltak.	Observasjon og kartlegging. Kommunikasjon og brukervedvirkning. Behov for assistanse. Beskrivelse av mål for arbeidet. Valg av tiltak og begrunnelse. Informasjonsinnhenting. Helhetstenkning. Framdriftsplan.	IKKE BESTÅTT	Mangelfull planlegging og gjennomføring. Har liten evne til å dokumentere og vurdere eget arbeid.
		BESTÅTT	Planlegger og gjennomfører arbeidsoppgavene i tråd med det som er planlagt. Ber om hjelp ved behov. Dokumenterer, rapporterer og vurderer utført arbeid.
		MEGET GODT BESTÅTT	Planlegger og utfører arbeidsoppgavene. Vurderer og reflekter over kvaliteten av eget arbeid. Tar ansvar for å dokumentere arbeidet og peker på mulige forbedringer, og kommer med alternative løsninger.
Nr. 2 Delta i tverrfaglig samarbeid.	Samhandling. Brukervedvirkning. Kompetanse. Tiltak.	IKKE BESTÅTT	Ser ikke behov for, og deltar ikke i samarbeid med andre yrkesgrupper og deres kompetanse.
		BESTÅTT	Ser viktigheten av samarbeidet med andre. Kan delta i tverrfaglig samarbeid og gi eksempler på ulike yrkesgrupper som kan delta i samarbeidet.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflekterer og drøfter sine valg og forklarer hvorfor tverrfaglig samarbeid er viktig for god yrkesutøvelse. Deltar aktivt og er bevist i egen rolle.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 3 Ivareta brukermedvirkning og samarbeid med pårørende.	Hva er brukermedvirkning? Kommunikasjon. Samhandling. Pasientrettigheter. Motivasjon. Etske retningslinjer.	IKKE BESTÅTT	Kjenner ikke begrepet brukermedvirkning og ser ikke behov for å involvere og samarbeide med bruker og pårørende. Har liten forståelse for kriteriene.
		BESTÅTT	Forstår begrepet og kan ivareta brukermedvirkning ut fra individuelle forutsetninger. Skaper tillitt til både brukere og pårørende. Kjenner til kriteriene.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurderer eget arbeid og ser andre løsninger i den praktiske utførelsen. Reflekterer og drøfter viktigheten av god samhandling og ser aktuelle problemstillinger. Kjenner til, og er bevist i eget kompetanseområde. Har god kjennskap til kriteriene.
Nr. 4 Kartlegge brukerens funksjonsnivå og bistandsbehov, og gjennomføre tiltak i samhandling med brukeren.	Observasjon. Brukermedvirkning. Tverrfaglig samarbeid. Kommunikasjon. Individuelle behov og vedtak.	IKKE BESTÅTT	Har liten evne til å kartlegge brukerens funksjonsnivå, og har utfordringer med å gjennomføre tiltak i samhandling med bruker. Trenger bistand og støtte i fra kollega.
		BESTÅTT	Kan kartlegge brukerens funksjonsnivå og gjennomføre individuelle tiltak i samhandling med brukeren.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflektere og drøfter viktigheten av kartlegging og tiltak på bakgrunn av brukerens funksjonsnivå. Ser aktuelle problemstillinger og kommer med eksempler til forbedringstiltak. Er bevist i forhold til lært hjelpeløshet.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 5 Yte profesjonell helsehjelp i tråd med gjeldende regelverk.	Lovverk. Brukermedvirkning. Tiltak. Samhandling. Avvik.	IKKE BESTÅTT	Har mangelfull kunnskap om gjeldende lover og forskrifter. Utfører rutinemessig arbeid uten hensyn til lover og regler for yrkesutøvelsen.
		BESTÅTT	Begrunner og gjennomfører eget arbeid etter gjeldende lover og forskrifter. Observerer og foreslår eventuelle tiltak.
		MEGET GODT BESTÅTT	Vurderer eget arbeid og foreslår alternative løsninger. Reflekterer og drøfter i forhold til gjeldende prosedyrer. Utviser selvstendighet og respekt for lovverket. Melder fra om avvik.
Nr. 6 Utføre arbeidet i tråd med yrkesetiske retningslinjer.	Taushetsplikt. Kjennskap til gjeldende regelverk. Respekt. Punktlighet. Samarbeid. Positiv. Pålitelig. Initiativ. Brukermedvirkning.	IKKE BESTÅTT	Mangler forståelse for etiske retningslinjer. Utfører arbeidet på rutinemessig måte. Observerer og rapporterer uten refleksjon og forslag til tiltak.
		BESTÅTT	Viser forståelse for og anvender etiske retningslinjer. Refleksjon over eget arbeid. Observerer, foreslår og iverksetter eventuelle tiltak.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflektere og drøfte sine valg i forhold til yrkesetiske retningslinjer. Utviser selvstendighet. Rapporterer avvik.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 7 Drøfte etiske problemstillinger knyttet til yrkesutøvelsen.	Holdninger. Brukermedvirkning. Samhandling.	IKKE BESTÅTT	Viser liten forståelse for etiske problemstillinger og har liten deltakelse i drøftinger.
		BESTÅTT	Viser forståelse for etiske problemstillinger. Forklarer ulike utfordringer og dilemmaer knyttet til yrkesutøvelsen.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kan komme med eksempler på etiske problemstillinger, drøfter og begrunner sine valg. Kjenner til egne begrensinger, og vet nå en trenger støtte fra kollega.
Nr. 8 Følge gjeldende regelverk for bruk av tvang.	Gjeldende lover. Samtykkekompetanse. Rutiner ved bruk av tvang. Dokumentasjon.	IKKE BESTÅTT	Gjennomfører arbeidet uten refleksjon til lover om tvang.
		BESTÅTT	Anvender og gjennomfører prosedyrer ved bruk av tvang, og anvender evt. hjelpemidler. Utfører tverrfaglig samarbeid. Vet hva samtykkekompetanse er.
		MEGET GODT BESTÅTT	Har en reflektert holdning og utviser nøyaktighet til lovverket. Vurderer eget arbeid og ser alternative løsninger. Er godt kjent med samtykkekompetanse og dokumentasjon.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 9 Utføre arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk og arbeidsplassens planer og rutiner.	HMS. Interne rutiner. Arbeidsplassens planer og satsningsområder.	IKKE BESTÅTT	Manglende oversikt over gjeldende regelverk og arbeidsplassens planer og rutiner.
		BESTÅTT	Kjenner til, begrunner og gjennomfører i tråd med arbeidsplassens interne HMS rutiner. Rapporterer om brudd på rutiner/avvik i tråd med gjeldende retningslinjer.
		MEGET GODT BESTÅTT	Drøfter viktigheten av HMS og viser til lovverk. Bruker andre yrkesgrupper aktivt. Forstår betydningen av og gjennomfører arbeidet i tråd med arbeidsplassens planer og satsningsområder.
Nr. 10 Følge gjeldende regelverk og arbeidsplassens rutiner for legemiddelhåndtering.	Lovverk. Rutiner/prosedyrer. Avviks håndtering. Kjenne eget kompetanseområde. Delegasjon.	IKKE BESTÅTT	Har lite kjennskap til gjeldende regelverk, og arbeidsplassens rutiner for legemiddelhåndtering. Har lite kjennskap til eget kompetanseområde.
		BESTÅTT	Gjennomfører legemiddelhåndteringen etter gjeldene lover og forskrifter. Observerer og rapporterer. Har kjennskap til ulike typer medikamentformer. Kjenner eget kompetanseområde.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflekterer over ulike prosedyrer/ rutiner for legemiddelhåndtering, inkl. avvik. Gjør rede for og forklarer tvangsmedisinering. Har god kjennskap til eget kompetanseområde.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE	
Nr. 11 Observere, rapportere og dokumentere om virkninger og bivirkninger av legemidler.	Egen kompetanse område. Legemiddelhåndtering: lover og forskrifter. Avvikshåndtering.	IKKE BESTÅTT	Har liten kunnskap om legemidler, og har derfor vansker for å observere og rapportere om virkninger og bivirkninger av legemidler.
		BESTÅTT	Kjenner til hvor informasjon om legemidler finnes. Kan bruke relevant informasjon. Kan observere og rapportere mulige virkninger og bivirkninger av de vanligste legemidler.
		MEGET GODT BESTÅTT	Forklarer hvordan de mest vanlige legemidler brukes, og har god kjennskap til hvordan legemidler administreres og henhold til eget kompetansenivå. Vet hvor informasjon om ulike legemidler finnes, og kan bruke de aktivt.
Nr. 12 Følge gjeldende regelverk for helse-, miljø og sikkerhet.	Arbeidslivsloven. HMS. Internt kontrollsystem. Avvikskontroll. Verneutstyr.	IKKE BESTÅTT	Har liten kunnskap om regelverk for helse-, miljø og sikkerhet, og har derfor liten oversikt over avvik og verneutstyr. Har derfor vansker for å jobbe etter regelverk for HMS.
		BESTÅTT	Kjenner til arbeidslivsloven, HMS og interne kontrollsystemer og gi eksempler. Er kjent med tilgjengelig verneutstyr. Ser nytten av HMS- arbeidet og verneombudets rolle. Har kjennskap til utstyr og prosedyrer for HMS på arbeidsplassen. Kjenner til avvikshåndtering.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflektere og begrunner sine valg. Kan forklare sammenhenger mellom HMS- arbeid og internkontroll. Bruker HMS aktivt og kan evaluere HMS-tiltak på arbeidsplassen. Gjør rede for konsekvenser av mangelfull bruk av HMS. Kan melde avvik.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 13 Gjøre rede for begrepet myndiggjorte medarbeidere.	Helhetlig ansvarsområde. Initiativ/tiltak. Egen kompetanse. Ledelse. Delegering av oppgaver. Tillit.	IKKE BESTÅTT	Kan ikke gjøre rede for begrepet myndiggjorte medarbeidere.
		BESTÅTT	Gjør rede for hensikten med arbeidsoppgaver i forhold til instruks og rutiner. Tar ansvar ut fra eget ansvarsområde/myndighet. Vet ordets betydning, og ser behovet for myndiggjorte medarbeidere.
		MEGET GODT BESTÅTT	Reflekterer å begrunne sine valg over igangsatte arbeidsoppgaver. Vurderer andre tiltak og kommer med mulige forbedringer. Viser helhetlig forståelse.
Nr.14 Reflektere over egen praksis.	Refleksjon. Holdninger. Egne tanker og opplevelser.	IKKE BESTÅTT	Kommer med liten refleksjon over egen praksis. Har liten forståelse over egne holdninger til faget.
		BESTÅTT	Ser egen rolle i samhandlingen med brukere, pårørende og kollegaer. Ser praksissituasjoner ut ifra ulike perspektiver.
		MEGET GODT BESTÅTT	Sette i gang tiltak og kunne begrunne disse ut ifra en helhetsvurdering basert på ulike perspektiver. Opptrer spørrende, men ydmyk overfor brukere og kollegaer. Ser ulike måter å løse oppgaven på. Tar egne valg ut ifra faglig forsvarlighet.

Helsearbeiderfaget

Yrkesutøvelsen

KOMPETANSEMÅL Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne:	KRITERIER (Nøkkelkvalifikasjoner)	KJENNETEGN PÅ MÅLOPPNÅELSE
--	--------------------------------------	----------------------------

Nr. 15: Utføre førstehjelp og følge rutiner for varsling.	Førstehjelp. Varslingsrutiner.	IKKE BESTÅTT	Har liten kunnskap om begrepet førstehjelp, og om ulike varslingsrutiner. Greier ikke å utføre førstehjelp på egen hånd.
		BESTÅTT	Kan utføre prosedyrer ved førstehjelp og følge rutiner for varsling. Har generell kunnskap om, og kan utføre grunnleggende førstehjelp.
		MEGET GODT BESTÅTT	Utfører korrekt førstehjelp, og kan ta ledelse og vurdere situasjonen. Ser helheten i en førstehjelpssituasjon. Kjenner til samtlige prosedyrer for varsling.
Nr. 16 Følge ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen.	Ergonomi og ergonomiske prinsipper. Hjelpemidler.	IKKE BESTÅTT	Viser liten ergonomiske forståelse i yrkesutøvelsen. Ser lite forbedringspotensialet.
		BESTÅTT	Er kjent med og vet hva ergonomiske prinsipper innebærer. Utfører arbeidet etter rutiner og instruksjoner for ergonomiske prinsipper. Observerer og foreslår tiltak. Bruker hjelpemidler aktivt.
		MEGET GODT BESTÅTT	Kan reflektere og begrunne betydningen av å følge ergonomiske prinsipper i yrkesutøvelsen. Se sammenheng mellom god ergonomi og forebygging av sykefravær. Drøfter mulige forbedringstiltak, og evt. hjelpemidler.